

Arbetsplan för Hagalidskolans skolbibliotek 2014 - 2017

1. Inledning

Ur barn- och utbildningsplanen, antagen av Staffanstorps kommunfullmäktige 22 sep 2008:

”Skolans främsta uppgift är att förmedla kunskap och färdigheter samt att främja lärande. Uppgiften syftar till att ge barn och elever verktyg för att kunna leva i ett samhälle i ständig förändring. I takt med att samhället förändras ställs det krav på individens förmåga att inhämta nya kunskaper och att kritiskt granska och sortera information.”

<http://staffanstorp.se/wp-content/uploads/2010/06/BarnOchUtbildningsplan.pdf>

Ur Läroplan för grundskolan, Lgr 11:

"Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden."

"Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. "

"Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga."

"Alla som arbetar i skolan ska

- 1 uppmärksamma och stödja elever i behov av särskilt stöd, och
- 2 samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande."

http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser/grundskoleutbildning/grundskola/laroplan/curriculum.htm?tos=gr&a=1#anchor_1

Ur Bibliotekslagen (SFS 2013:801), 2 §:

”Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.”

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801/?bet=2013:801

Ur Nilsson, Monica, Informationsfärdighet i praktiken : skolbibliotekarie och lärare i samverkan, Lund, BTJ Förlag, 2007, s. 8f:

Det gemensamma målet för oss som arbetar i skolan måste vara att stödja elevens lärande. Detta uppnår vi bland annat genom att bygga upp en stimulerande, mångsidig och aktuell informationsmiljö som kan stödja, fördjupa och utveckla elevens lärande i anslutning till skolans mål och kursplaner.

Det handlar inte bara om att tillgodose att det finns bredd och aktualitet på medierna i skolbiblioteket, eller att biblioteket kan möta elevernas behov av informationsteknik, utan i lika hög grad att det finns utbildad skolbibliotekarie som kan stödja och utveckla elevernas lärande genom interaktion med skolans lärare.

2. Mål

Skolbiblioteket skall:

- hjälpa eleven att utveckla sina läs-, skriv- och språkfärdigheter.
- vara en central plats för elever att utveckla informationsfärdighet. Eleverna skall ges handledning och träning i informationssökning om förutsättningar för detta finnes. Arbetet skall bedrivas i anslutning till ämnena i ett samarbete mellan lärare och bibliotekarie.
- väcka läsglädje genom bland annat bokprat och individuella boktips om förutsättningar för detta finnes.
- förmedla besök av författare om resurser och önskemål därom finnes.

Skolbiblioteket skall ha ett aktuellt mediebestånd som är anpassat till:

- de olika ämnenas arbetsområden
- elevernas olika kunskapsnivåer
- elever med särskilda behov

3. Riskanalys

3.1. Förutsättningar för att uppnå de uppsatta målen

3.1.1. Utveckling av elevers läs-, skriv- och språkförmåga

Detta mål beror på alla de övriga målen, och där skriv- och språkförmågan är starkt beroende av läsförmågans utveckling samt det utvidgade ordförråd och den ökade känsla för språket som läsning innebär.

3.1.2. Utveckling av informationsfärdighet

Förberedelsetid krävs för att kunna göra bra underlagsmaterial för denna undervisning.

3.1.3. Bokprat och individuella boktips

Individuella boktips ges redan idag i samband med klassernas besök för boklån.

För bokprat krävs inläsningstid av skönlitteratur, och där exempelvis två inläsningsdagar per termin skulle kunna ge 2-3 inlästa böcker.

Vid ett traditionellt bokprat skall man lämpligen kunna presentera bortåt 5-6 titlar för att kunna erbjuda något för alla smakriktningar, varför det med denna takt skulle ta 1-1,5 läsår innan bokprat kan börja erbjudas åt klasserna.

Det är även nödvändigt att läsa in böcker för olika läsnivåer och åldrar, så det tar tid att läsa in ett tillräckligt stort ”grundbestånd” för bokprat.

Med mer tid för inläsning skulle processen ovan kunna gå mycket snabbare.

Med en inläsningstakt av 2-3 böcker per termin skulle man till en början kunna inrikta sig på s.k. ”bokattacker”, där man gör korta nedslag i klasserna och bara puffar för *en* bok.

Fördelen med detta är att man på kort tid når ut med bokinformation till många elever, och nackdelen är att just denna titel kanske inte passar alla.

3.1.4. Förmedla besök av författare

Detta förutsätter tid för planering och bokprat (se 3.1.3.) i klasserna.

Om kostnaderna för författarbesöket skall belasta biblioteksbudgeten, så får ju bibliotekarie, lärare och ledning tillsammans avgöra balansen mellan bokinköp och författarbesök under ett givet budgetår.

Exempel: Ett författarbesök under en lektion (= en klass) kostar 3.000 kr inkl.

soc. avg. och 4 lektioner samma dag kostar 6.000 kr.

Ytterligare lektioner samma dag kostar 1.500 kr extra, så en hel årskurs med 6 klasser skulle kosta 9.000 kronor. (Detta skulle motsvara 19% av bibliotekets budget för läsåret 2014/2015).

<http://www.forfattarcentrum.se/verksamhet/forfattarformedling/arvodeslista/?r=1>

3.1.5. Ett aktuellt mediebestånd anpassat efter ämnenas arbetsområden, elevernas kunskapsnivåer och elever med särskilda behov

Detta sker redan idag, i samarbete med lärare och specialpedagoger, bl.a. med inköpsförslag på lämpliga titlar.

Samarbetet med lärare och specialpedagoger kan dock utvecklas ytterligare. Ett exempel kan vara att de kommer med gallringsförslag angående inaktuell facklitteratur inom sina respektive specialområden.

4. Skolbiblioteket idag

Skolbiblioteket:

- är placerat i mitten av skolan och fungerar som skolans ”vardagsrum”.
- är bemannat i stort sett hela skoldagen av behörig personal.
- har skyltningar med ny litteratur och tillfälliga teman.
- har utställningar, vars syfte är att presentera elevernas egna arbeten.

Skolbibliotekarien:

- håller den digitala bibliotekskatalogen aktuell.
- genomför vid behov informationssökningar åt lärare och elever.
- tar emot inköpsförslag på ny litteratur, både från lärare och elever.
- förnyar kontinuerligt bibliotekets mediebestånd.

- deltar regelbundet i lärarnas lokala ämneskonferenser för att ta del av ämnens arbete och kunna se hur skolbiblioteket skulle kunna stötta dem.
- följer lärarnas ämnesgrupper på Vklass för att se nyheter där och för även en dialog med lärarna genom denna kanal.
- samarbetar med specialpedagogerna för att ge elever med särskilda behov tillgång till lättläst litteratur m.m., samt tillgång till och hjälp med talböcker för egen nedladdning.
- samarbetar med lärarna för framtagning av litteratur när eleverna skall arbeta med teman, både inom respektive ämne samt ämnesövergripande.
- ser till att det är inbjudande i biblioteket; skyltar och presenterar böcker för att locka till läsning.
- tipsar elever om böcker vid besök av enskilda elever eller klasser.

2014-03-10